

SLOVENSKI SOKOL.

Štev. 8.

V Ljubljani, 25. avgusta 1904.

Leto I.

Po slavnosti!

I.

Nobenemu narodu ni samo ogromno število pridobilo moči in slave, blaginje in prosvete, ne — najslavnejšim in najmogočnejšim narodom ni zagotovilo niti obstoja, ko se še niso odlikovali z ničimer drugim, nego samo s svojo številnostjo. Nasprotno pa so tudi majhni narodi dosegli visoko stopnjo razvoja, moči in omike. Število jim je nadomestila tem boljša kakovost, pred vsem pa tem obilneje jim dana lastnost, ki v prvi vrsti ohranja in veliča narode: **energija**, tvorilna energija, krepka in izdatna. Neprecenljive vrednosti, neizmerne važnosti je ta lastnost za narod. Nikdar ne uzadovoljena mu vzdržuje vse moči v vedni napetosti. Ne da bi pripuščala kakšno ohlapnost, kakšen odpočinek, ga z mogočno silo priganja, da dela dan na dan, da poskuša in vedno iznova poskuša, da porablja in skrajnje izrablja vsa sredstva, razdira vse ovire, podira na tla in zmane vse, kar se stavlja nasproti. Nobene zadovoljnosti z doseženimi uspehi ne dovoljuje, sili narod, da si postavlja vedno višje in višje cilje, pa ga tudi usposablja, da jih doseže, da sklada, nevzdržno hiteč navzgor po strmi poti za jasnim, svetlim napredkom, pridobitev na pridobitev, uspeh na uspeh.

Slovenci nimamo ne števila, ne te energije! Kadar nas obide potreba, po-

imeniti se, se sicer radi pobahamo, kako vztrajen narod smo. Poščeperimo se, da je še nekaj nekdanje Slovenije naša last, poneseemo se s svojo trdokožno žilavostjo, ki tako ponižnostrpno, tako trpnoodporno prenaša že toliko časa vse, kar se zaganja v nas, poveselimo se, da smo taki virtuozji v potrpežljivosti.

Slaba tolažba ta naša vztrajnost in žilavost! Skozi oklep, ki ga stiskata okoli nas, je prodrlo že obilo škode telesu slovenskega naroda. Zakaj naša žilavost je odporljivost negibnega granita, naša vztrajnost je mrtva vztrajnost, je vztrajnost kamena, ki pač vzdrži dolgo, pa se slednjič le razprhne v prah, ki ga raznese veter, da ni sledu za njim. Vkljub kameniti žilavosti slovenski se je že preobilo odkrhnilo od slovenskega granita.

Če torej nočemo, da še poslednje slovenske kose zadene usoda kamena na cesti, ki ga tarejo kolesa v prah, nam je zamenjati granitno svojo žilavost, mrtvo svojo vztrajnost za živo energijo, ki nas ne le večno ohrani skupaj, nam ne le vedno vzdrži, kar še imamo, ampak nam tudi nazaj pridobi kar največ tega, kar smo izgubili, nam našo odporno silo zveča, nam naše moči pomladi in okrepi, nas usposobi, da vedno krepko in živahno, v

zavesti lastne moči, napnemo vso to moč v dosego najvišjih ciljev, dobro vedoč, da vsakemu naponu moči mora slediti učinek, učinek in uspeh in sad tem večji, čim bolj smo napeli moč, čim večja je bila moč sama.

Sokolstvo je tista uredba, ki naj provzroči to zameno. S telovadbo mu je doseči prevažni ta namen. Sokolsko telovadbo seveda! Ne kakršnakoli vadba telesa zadostuje tu. Le redno gojena, vsestranska, po sokolskih načelih urejena telovadba je tu odločilna. V vsestransko, skladno razvitem telesu bo nakopičila malone neizcrpno zalogo moči in sile, iz mogočnega telesa pa ustvarila obenem pokorno orodje odločne volje. Sokolska telovadba mora vzgojiti v silnem telesu znamenite lastnosti duha. „Sila telesna“, je rekel dr. Edv. Grégr na slavnostnem telovadišču ob prvem vsokolskem zletu l. 1882. zbranim češkim Sokolom, „sila telesna, ne vezana po plemenitih lastnostih duha, je podobna divjemu hudourniku, ki trga bregove, odnaša rodovitno polje in, metajoč se strmo-glavo s skale, razpršuje sam sebe v prah in meglo“. V ostro razčlenjenih mišic bohotečem telesu bo sokolska telovadba vzgojila močan duh, krepak in energičen, svoboden duh, smel duh in pogumen: saj je pravi pogum zavest lastne moči, ponižnost zavest lastne slabosti. Ali sokolska telovadba bo pa tudi učinila, da se posameznikov krepka volja nikdar ne izprevrže v razbrzdanost, trdoglavost in samovoljnost. Urila jih bo v disciplini in samozatajevanju, učila jih, podrejati lastno močno voljo v dosego splošne dobrine, navajala jih bo, po telovadbi dobljeno in vz množeno energijo združevati z drugimi v skupne velike čine ogromne energije.

Vzajemno disciplinirano delo bo vadilo skladati vse h moči: čim večja, čim dovršenejša bo moč posameznikov, tem večji bo uspeh združenega dela vseh.

„Da vsestransko razvijete telo, vsestransko izčrpate vadbeno tvarino, vzgojite kakor moč tako okretnost in pogum, bodi vam tu skupno geslo, po katerem ravnajte vse delovanje“, govori Tyrš sokolskim vaditeljem. „Telovadba, razumevana v tem duhu, razvija ne le telo k popolni izdatnosti, **ampak javlja poleg tega tudi višje učinke.** Vsestranski harmonični razvoj telesa je težnja, ki ne gleda na gmotni dobiček ali na vnanje uspehe, težnja čisto idealna, in vsaka idealna težnja nas plemeniti in povznaša in nas dela sposobne, da se tudi v **drugih** smerih povznašamo nad vsakdanjost in dosežamo idealne cilje. Vaditeljska ura bodi vsakemu, kdor se je udeleži, obenem npravna šola, za celo življenje važna šola, katere vplivi v pravem Sokolu nikdar ne morejo izginiti! Tu kakor pri vsem delu vaditeljskega zbora se uči mladi mož pri vsaki dani mu nalogi obenem velikemu pojmu dolžnosti, ki tvori granitni temelj vsaki veliki in zdravi družbi. Vsak dan točno prihajati, pa naj vročina leni človeka, vihar z dežjem za stavo divja in razsaja, pa naj veselice vabijo drugam, že v tem je živelj, ki voljo našo krepki in utrja. In k temu v natančno določenem redu nastopati, nobeni vaji se ne umikati, tudi to, kar je proti sli in miku, poskušati enako neodjenljivo, prav s težkočami se boriti neutrudljivo, na vsakem orodju vaditi z enako svežo iskrostjo, vsaki vaji obračati vso pozornost in isto neizcrpno, neumorno krepkost, to ti je izborna šola vztrajnosti,

samozatajevanja, izdatnosti in misli resnično močate, ki z vsakim dnevom naš značaj dovršuje, čisti in v jeklo kuje, ki v trdnem telesu obenem vzgaja tudi trdne značaje in s tem stoprav izpolnjuje nalogo, dano našim društvom.“

„V tem zmislu je enakomerna izurjenost vaditeljskega zbora tudi važen нравstven moment, ona šele je dokaz stvarne težnje, resnične in globlje utemeljene, brez katere bi imela sokolska stvar le skromno vrednost in bi pogrešala najvišje svoje veljave. Vaditeljski zbor ni slučajna združba priličnih umetnikov, v kateri bi se ta to, drugi drugo naučil, on je v sebi celota urejena in enotna, ki telesno in нравstveno spe za enim ciljem, ki se v čistosti težnje v vsem vzajemno izpodbuja in vedno stremi za najvišjimi moškimi čednostmi.“

„Tako vzgojeni zbor bo tudi na podoben način vplival na izročeno mu članstvo, ga bo z vzgledom in besedo v tej smeri izpodbujal in vodil, in društva, ravnana v tem duhu, bodo celemu narodu v največji prospah. Iz njih mu izide na tisoči mladeničev zmognih idealne vneme, vrli možje in trdni značaji, zvesti sebi, zvesti vsaki stvari, kateri bi se v prospah celote posvetili, sposobni samozatajevanja, ki ga zahteva vsak višji cilj. Le tisti narod pa more živeti uspešno življenje in uspešno obstati, v katerem se vsak posameznik skupnim ciljem podreja, jim, kjer treba, prinaša žrtve, zna zatajevati samega sebe, skratka, narodno svojo dolžnost povsod vrši brez pomisleka.“

Po takih načelih zasnovani, v takem duhu izvrševani telovadbi torej pripisujemo sposobnost, da stori uvodoma omenjeni učinek na slovenski narod, da ga takorekoč docela izpremeni, da naredi iz slabih in mehkih Slovencev močan in odločen pa discipliniran narod, zmožen trajnega navdušenja; da mu vsestransko povzdigne delavne moči, njegovo vztrajnost in energijo, njegovo branilno in odporno silo, da vzbudi v njem težnje po velikih ciljih in ga usposobi, dosežati jih.

Jasno pa je obenem, da mora biti telovadba v sokolskih društvih **prva stvar**, izhodišče in oporišče vsemu početju in prizadetju, — jasno morda tudi tistim kratkovidnejšem, ki se jim zdi telovadba „čisto lepa reč“, pa ji vendar prištevajo v Sokolstvu — postransko vrednost.

Da pa doseže Sokolstvo ž njo svoj namen, je naravno, da mora z vsemi močmi delati na to, da k sokolskemu svojemu delu pritegne sčasoma ves narod. Ko bi Sokolstvo vedno le ostalo naroda odlomek, ne bi imelo nobene odločilne vrednosti za narodno življenje, pravi stvoritelj Sokolstva.

Najvažnejše in najvplivnejše sredstvo za svojo propagando pa ima v vsesokolskih zletih.

Sijajen vzgled mu je dati na njih narodu, živ vzgled, ki naj ne prepriča samo kakor živa beseda, ampak privabi k posnemanju.

Mogočen vzgled naj poda kar najširšim krogom, kar največji množini naroda, pred najširšo javnostjo. Umevno je zategadelj, da mora na vsesokolskih zletih biti odmenjena prva vloga sokolski telovadbi.*)

*) Tako je bilo na vseh čeških vsesokolskih zletih, zlasti pa na zadnjem, četrtem. „Glej, že ob šestih rano stoje tu trume tekmovalcev“, piše v svojem poročilu o njem „Věstník Sokolský“. „Mahoma oživi telovadišče, v zraku zamigljajo mični krogi vznášajočih se teles na orodju, ozove

Delo sokolsko pokaži Sokolstvo na svojih zletih in ž njim obenem uspehe tega dela na Sokolstvu samem: koliko mu je že doneslo moči in sile, koliko mu je prigojilo discipline in samozatajevanja, mu vzmnožilo vztrajnosti in energije. Po kakovosti in obsežnosti dela, ki ga pokaže na zletih, pa Sokolstvo poda račun o tem, kako visoko more že poleteti, kakšne cilje si je že zmožno staviti in dosegati.

Na drugi vsesokolski zlet v Ljubljani smemo biti v vseh teh ozirih po-

nosni. Mnoge in velike zahteve je naložil češkemu, hrvatskemu in ne najmanj slovenskemu Sokolstvu. Težko svojo nalogo je izvršilo slovansko Sokolstvo sijajno. S svojim znamenitim nastopom je vzbudilo v slovenskem narodu neizmerno navdušenje, do kakršnega se še ni morda nikoli povzpел. Sijajni vzgled II. zleta bo brez dvoma mogočno vplival na nadaljni razvoj slovenskega Sokolstva, na večje in hitrejše razširjanje njegovo med slovenskim narodom. Z občudovanja

II. zlet: Izprevod Sokolstva na Mestnem trgu.

vrednim nagonom navdušenega srca je slutil sokolskih društev visoko nalogo, smer in cilj, bi enako lahko rekli o slovenskem narodu, kakor je rekel nekoč Tyrš o češkem. Z vzkliki ne-

izmerne radosti je šel zato našim praporom nasproti in v neštevilnih trumah je s slavnostno povzneseno mislijo in razvnet pozdravljal naš prihod. — —

se zvzd sulic in otlj padci diska, slišiš silne oddihe mogočnih borilcev, pa izkušnje, nastopi — pozno do popoldne, in komaj trenutek oddiha, že se mora zopet nastopiti k prostim vajam, h kijem, palicam, drugi dan izprevod in zopet telovadba do teme. Tretji dan izlet na Karlov Týn, in zopet telovadba . . ." Naloga, ki si jo je stavilo slovensko Sokolstvo na drugem svojem zletu, je bila sicer mnogo manjša, pa vendar še vedno velika in težka.

II. vsesokolski zlet v Ljubljani.

Majhna četa nas je bilo slovenskih Sokolov, ki smo imeli srečo, videti preznameniti IV. vsesokolski zlet v Pragi. Bolj nego sicer kdaj so se nam ob našem zletu vračali spomini na to velepomembno češko sokolsko manifestacijo. Z najsmelejšimi nadami smo se odpravili na pot v stostolpo Prago, v to zibel slovanskega Sokolstva: naše nade je visoko nadkrililo vse, kar smo doživeli, našo domišljivost je v sramoto spravila resničnost. Zavzeli smo se ob impozantni moči češkega Sokolstva, ob ogromni tej sili, pa vendar tako lahko gibljivi, tako hitro obvladovani. Divili smo se jekleni disciplini čeških Sokolov, železni njih vztrajnosti, čudili smo se strogi njih doslednosti, ki ne da, da bi se odmaknili tudi za las ne od smeri, začrtani Sokolstvu po velikem njega ustanovitelju. Radost in navdušenost nam je kipela v srcu, ko smo na Staromestnem trgu zrli na stik 14.000 Sokolov, z neizmerno navdušenostjo pevajočih „Kde domov mój?“. Prevzeti in razvneti smo na velikem krasnem telovadišču na Letné

gledali neštnevrne vrste krepkih čeških mož, čvrstega ženstva in zdravega naraščaja. Vzorna javna telovadba je vzbudila v nas prepričanje, da je češko Sokolstvo že izpolnilo težki predpis svojega osnovalca, da je „svojo stvar že dovedlo tako daleč, da se mu ni treba sramovati in bati primere z vsem inozemstvom“!

Takrat pa se nam je tudi poglobilo spoznanje, kako velikanski, kako dalekosežni pomen imajo vsesokolski zleti za sokolsko stvar, za njen razvoj, za njeno povzdigo, za njeno poveličanje in razširjenje. In spomnili smo se svojega Sokolstva, malega, skromnega Sokolstva slovenskega, in rodila se je v nas živa želja, da bi tudi njemu kdaj napočil dan povzdige, veliki dan sokolski. Smela želja je bila to, in vendar se nam je izpolnila tako hitro!

Zasluga vaša, bratje Sokoli češki, je pred vsem, da smo mogli že letos praznovati ne skromni slovenski sokolski zlet, temveč velikansko sokolsko slavlje, velikega obsega in pomena. Mogočni vpliv slavnosti imamo v prvi

vrsti zahvaliti vam. Največ vaša za-
sluga je, da se je bela Ljubljana tresla
navdušenja ob divotnih prizorih orga-
nizirano in disciplinirano nastopajoče
mase sokolske, da je slovenski narod
mogel videti očarujočo sliko združe-
nega dela ogromne sokolske množice.
Vam, ki ste dali Slovencem tako sijajen
vzglede pravih, vzornih Sokolov, ki ste
na tako znamenit način pokazali, kako je
razumeti dejansveno slovansko vza-
jemnost, vam pred vsem slava in hvala!
Vemo ceniti delo, ki ste ga izvršili, in
čuti najgloblje hvaležnosti nas nav-
dajajo do velikega češkega Sokolstva.
Brezprimerna je vaša požrtvovalnost,
ki more svoj izvor imeti le v brezpri-
merni navdušenosti, v najidealnejši lju-
bezni do sokolske stvari. Do tako veli-
kega čina se more povzpeti le orga-
nizacija, dovršena v vsakem oziru.
Češko Sokolstvo je iznova sijajno po-
kazalo, da verno sledi velikemu ukazu
genijalnega Tyrša. Izkazalo se je iz-
nova kot preznamenita uredba, spo-
sobna, svoje članstvo navdahnilo z naj-
idealnejšimi težnjami, zmožna pa tudi,
v njem vzgojiti dovršeno moč, vztrajnost
in energijo, potrebno v njih dosego,
uredba, ki zna posamezne moči na
popoln način spajati, vpreti in mo-
gočno uveljaviti v eno smer in tako
dosezati najvišje cilje, vršiti dela
ogromnega obsega in neprecenljivega
pomena.

Hvalo in zahvalo pa nam je vedeti
tudi vrlému hrvatskemu Sokolstvu.

Mlado to Sokolstvo, ki pa se čvrsto
razvija in zlasti v zadnjem času ži-
vahno giblje, je pohitelo k nam v na-
ravnost presenetljivo velikem številu,
v številu, v kakršnem skupaj morda
še na svojih tleh ni nastopilo doslej.
Izkazalo nam je na požrtvovalen način

ljubezen in prijateljstvo, zavezalo nas
v iskreno hvaležnost.

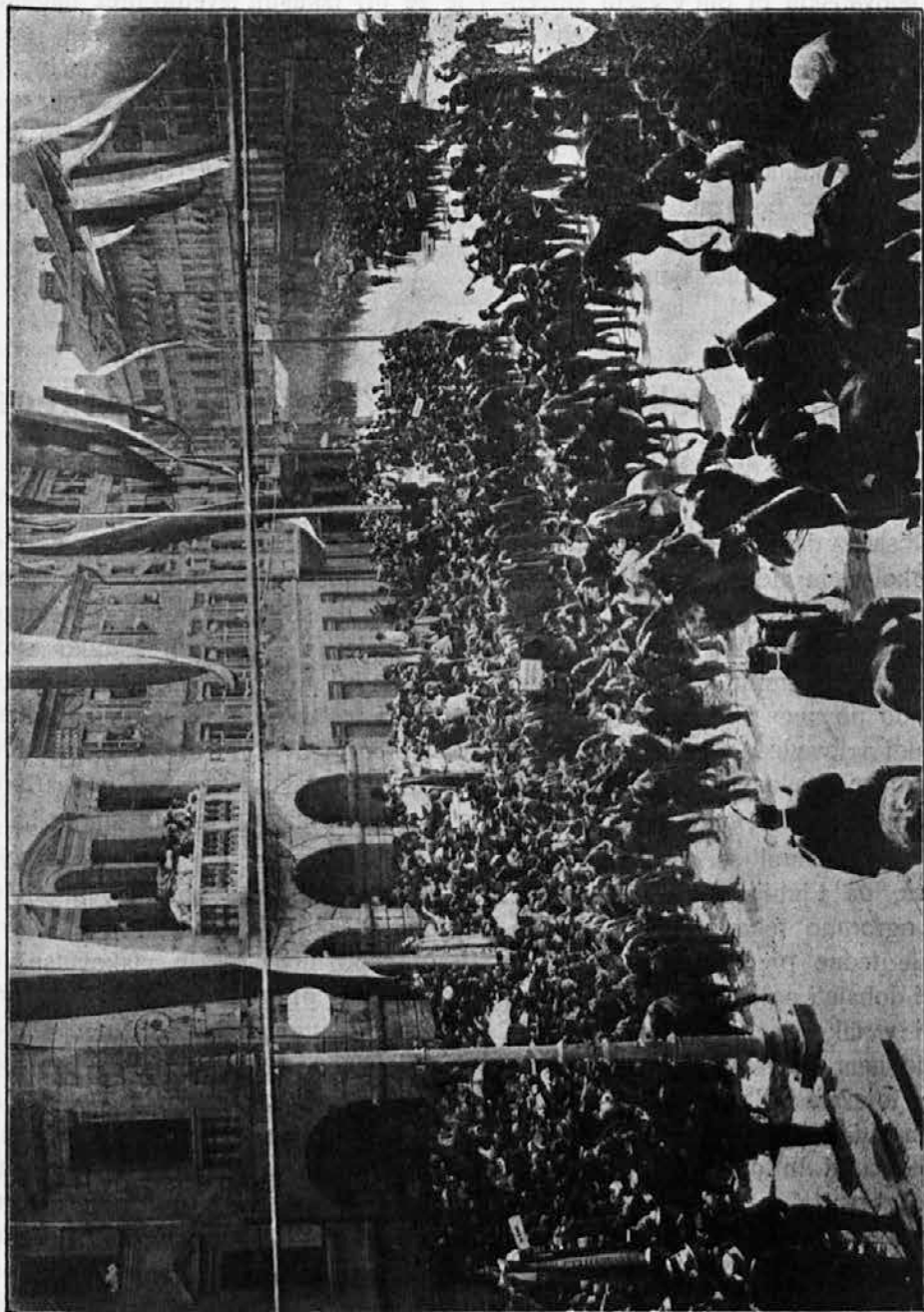
Predno pa podamo poročilo o vele-
krasni slavnosti, zahteva pravičnost,
da se priznalno spomnimo tudi svo-
jega slovenskega Sokolstva.

Tudi ono je ob zletu pokazalo, da
ga preveva pravi sokolski duh, resnična
sokolska navdušenost, ta vir vztrajnemu,
nepretrganemu delu, ta roditeljica vseh
velikih uspehov. Majhna vejica je doslej
še slovensko Sokolstvo na mogočnem
deblu slovanskega Sokolstva. Ali za
dosti krepko se je izkazalo za podlago
grandiozne slavnosti, ki ji zaman iščeš
primere v Slovencih. Nositi je imelo
vse velikansko breme priprav in pri-
reditve. Da ni obnemoglo pod njim,
kaže veliko njegovo delavno moč in
energijo.

Dober temelj je dober porok celega
uspeha. In ko bi bilo slovensko So-
kolstvo pripravilo tudi samo podlago,
da se je mogla vršiti velika slavnost,
ko bi bilo ob zletu igralo tudi samo
ponižno vlogo gledalca, gledajočega,
kako drugi zidajo stavbo, ki njemu
zanjo nedostaje moči in gradiva, že
samo za to bi zaslužilo hvale in pri-
znanja. Toda slovensko Sokolstvo se
je dobro zavedalo, da mu je storiti več,
če naj ima slavnost zanj izdatnejši nego
samo v n an ji uspeh. Zavedalo se je,
da mora s kolikor moči dovršenim
delom na zletu samem dokazati svojo
voljo in zmožnost, slediti velikemu češ-
kemu vzoru, da si le s tem dokazom
more utrditi zaupanje naroda, privabiti
novih sokolskih delavcev.

Silni napor slovenskega Sokolstva
v poslednjih letih in zlasti v letošnjem
ni bil brez velikega uspeha zanj. Ta
uspeh se je znamenito pokazal pri
zletu. Poleg velike množine vzornega

češkega Sokolstva je bilo dvojno težko uveljaviti se slovenskemu Sokolstvu. Ali posrečilo se mu je to. Nastopilo je v številu in z delom, ki sta morali

II. zlet: Izprevod Sokolstva na Mestnem trgu.

presenetiti, če pomislimo, da še pred malo leti ni bilo duha ne sluha v slovenskih sokolskih društvih o kaki sistematično, sokolsko urejeni telovadbi.

Redovne vaje so bile neznan pojem, proste vaje so bile „proste“, število vrst telovadskih bi bili v vsem slovenskem Sokolstvu malone sešteli na prstih ene same roke. K našim največjim dosedanjim skupnim nastopom se je zbiralo komaj do 100 članov v kroju. In v kratkem času ta premena, katero nam je pokazala slavnost! Pri izprevodu je bilo pol tisoči slovenskih Sokolov, k prostim vajam Sokolstva

je slovensko samo dalo več nego tretjino telovadcev, nastope in vaje same je že pri izkušnji izvedlo brez napake, k orodju je postavilo 27 vrst, svoj obsežni spored izvedlo na način, ki je izzval navdušeno pohvalo. Pokazalo je izredno vztrajnost in energijo ter znamenito disciplino. Nameravani dokaz je uspel. Bratje vaditelji, čast vam!

(Dalje prih.)

Tekmovalna telovadba na II. zletu slovenskega Sokolstva.

(Poroča H. L.)

Obsežen del sporeda II. slovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani v dneh 16., 17. in 18. julija 1904. l. je bila tekmovalna telovadba. Vršila se je dne 17. julija z majhnimi odmori od ranega jutra do poznega večera. Zbralo se je pa tudi telovadcev-tekmovalcev v nepričakovano velikem številu: 475 jih je tekmovalo med sabo za prvenstvo!

Nihče ni slutil še mesec dni pred zletom, da Ljubljana na njem doživi tako ogromno tekmovalno telovadbo. Zadnje tedne pred slavnostjo, ko so začeli dohajati oglasi k tekmovalni telovadbi v tako mnogobrojnem številu, o kakršnem se nam niti sanjalo ni, se nas je lotevala velika skrb, ali bo moči vse izvršiti v kratkem času enega dneva. Ni se čuditi in docela oprostljivo je, da so zbok tako obsežne tekmovalne telovadbe nastale pri ostalih točkah sporeda dne 17. julija zamude; čuditi pa se je, da se je ob tako ogromni udeležbi tekmovalcev sploh izvršil določeni telovadni spored in da se je dokončala tekmo-

valna telovadba. Pri tej je bilo treba ne dosti manj nego 6000 znamkovanj, da so vsi tekmovalci dotekmovali in da so absolvirali sodniki svoj težavni in mučni posel. Za sodnike pomeni to, da je vsak sodil pri odkazanem orodju skoro brez odmora nad 10 ur. Sokolska vztrajnost in požrtvovalnost je zmagala ta dan sijajno!

Na predvečer dne pravega sokolskega dela, t. j. v soboto 16. julija, je zboroval zbor tekmovalnih sodnikov. Radi zapoznitve čeških vlakov se je seja mogla pričeti šele ob pol 11. uri zvečer. Tekmovalnih sodnikov je bilo 16 Slovencev, 16 pa Čehov. Čehi so bili določeni za sodniški posel na prošnjo ljubljanskega Sokola od tehničnega vodstva češkega Sokolstva. Češkemu Sokolstvu in dotičnim bratom sodnikom bodi na tem mestu izrečena za izkazano ljubav najiskrenejša zahvala!

Na zboru tekmovalnih sodnikov so bile izžrebane za tekmovanje iz peterih v tem listu objavljenih vaj na orodju naslednje vaje:

I. Višji oddelek.

1.) Kolečna vaja na drogu:

5. Z naskokom: nadprijem, vzmetni naupor — premik spredaj (do vese) — jezdni naupor z levo (desno) nogo (not, med roki) — cel obrat v desno (levo) do jezdne opore z nadprijemom — spad nazaj, s prevlekom desne (leve) noge do vznosne vese spredaj — vzklopni naupor — premik spredaj do vese — spojeno (s prevlekom obenožno, upognjeno) vzmik zadaj do hipnega prednosa v opori spredaj — seskok.

2.) Tezna vaja na drogu:

2. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprijemom — vzvlek spredaj — sevlek naprej — strmoglava vesa spredaj polagoma do hipne (naznačene) razovke spredaj — prednos — obenožni prevlek — s sunkom do razovke zadaj — iztegnjena vesa zadaj — (uleknjeno) vzvlek zadaj — spad v vznosno veso zadaj — (spojeno) obenožni prevlek — podmet.

3.) Kolečna vaja na bradlji:

3. Znotraj bradlje iz kolebanja v opori na (zgornjih) lehteh — pri zakolebu potoč naprej upognjeno v oporo na (zgornjih) lehteh — pri zakolebu vzpora — (spojeno) kolo zanožno z levo — used prednožno obenožno pred rokama na desno lestvino ven — pol obrata v levo v ležno vzporo spredaj bočno — kolo odnožno z desno nad zadnjo lestvino — s poldrugim obratom v levo do stoje na tleh (levi bok k bradlji).

4.) Tezna vaja na bradlji:

1. Na začetku: Z naskokom vzklopni naupor do prednosa — polagoma stoja na rokah v vzpori — skrčena opora — predkoleb in poskok naprej do prednosa v vzpori — razovka s podporo ob desnem (levem) komolcu prečno — prednožka v levo (desno) s celim obratom v levo (desno).

5.) Vaja na konju na šir, ki jo je bilo izvesti na obe strani:

1. Prijem z desno roko na sprednji ročaj — kolo odnožno z desno nogo navzpred (= s celim obratom na levo med izvedbo kolesa, istočasno ž njo) do vzpore zadaj na ročajih — s celim obratom na levo z desno roko prijem na hrbet, (spojeno) kolo odnožno z desno nogo (nad hrbtom) in s poluobratom na levo do stoje na tleh (= [spojeno] kolo odnožno na desno s

poldrugim obratom na levo do stoje na tleh, desni bok ob konju).

II. Nižji oddelek.

1.) Kolečna vaja na drogu:

3. Iz kolebanja z nadprijemom: pri predkolebu obesa v desnem (levem) podkolenu zunaj (desne leve, roke) — vzmik v obesi — premah odnožno z desno (levo) nogo nazaj — spad nazaj do vznosne vese spredaj — naupor v obesi na desnem (levem) podkolenu zunaj (desne, leve roke) — premah odnožno z desno (levo) nogo nazaj — toč v opori spredaj nazaj — seskok do stoje na tleh.

2.) Tezna vaja na drogu:

2. Iz iztegnjene vese spredaj z nadprijemom: prednos — s prevlekom obenožno do vznosne vese zadaj — vzvlek zadaj — cel obrat v desno (levo) ob desni (levi) roki do vzpore spredaj — prednos v skleku (skrčeni opori) — vzpora — podmet.

3.) Kolečna vaja na bradlji:

1. Iz opore na (zgornjih) lehteh: vznosna opora, vzklopna vzpora do raznožnega useda pred rokama — vzmah prednožno do stoje na ramenih — potoč naprej do opore na (zgornjih) lehteh — pri zakolebu vzpora — pri predkolebu (polobrat v levo [desno] in spojeno) odbočka.

4.) Tezna vaja na bradlji:

3. Iz opore (zgornjih) lehteh — počasi do vznosne opore — z vzklopno vzporo do useda prednožno sonožno na desni lestvini pred rokama v preprijem naprej — razovka s podporo ob desnem komolcu — zanožka v desno.

5.) Vaje na konju na šir, ki jo je bilo izvesti na obe strani:

1. Iz vzpore na ročajih spredaj: premah odnožno z desno — premah odnožno z levo — premah odnožno z desno nazaj — premah odnožno z levo nazaj — odbočka v desno.

Za ostalo telovadbo ni bilo treba žrebanja, ker so bile vaje, ki jih je bilo izvesti, že določene v redu tekmovalne telovadbe.

Na konju vzdolž brez ročajev je bilo izvesti v višjem oddelku: veleskok raznožno s soročnim prijemom na vrat z zahtekom kakorkoli dolgim; v nižjem oddelku

pa: prednožko (v katerokoli stran) s prijemom v sedlu, z odzivom ene noge in z zatekom kakorkoli dolгим.

Glede poprav, ki so bile po določenem redu za tekmovalno telovadbo dovoljene, je sklenil zbor sodnikov, da šteje boljše znamkovanje. Če je bila torej prva izvedba boljša nego „poprava“, je štela znamka za prvo izvedbo.

Sklenilo se je dalje še, da je znamkovanje javno, t. j. da se vsakemu tekmovalcu pove precej po izvedeni vaji, koliko točk je dosegel, in naposled, da se znamkuje tudi s četrtinkami točke.

Drugi dan po 5. uri rano si videl gruče čvrstih Sokolov urnih korakov pomikati se po ulicah ljubljanskih. Treba hiteti. Telovadišče ni preblizu. In točno ob 6. uri se prične tekmovalna telovadba. Poprej treba še v oblačilnice in bolje, da čakaš, nego da bi se zapoznil in izgubil pravico do tekmovalja. In res, mnogo pred 6. uro so že stopali tekmovalci v ličnih telovadskih opravah prožnih korakov iz oblačilnic na telovadišče na odkazana jim mesta. V vrstah po 6 so se zbirali gostje ob obodu pred godbenim paviljonom, domačini pred južnim vhomom.

Krasen dan je, ali vročina bo huda in težko bo vztrajati!

Ukaz za začetek je dan, na vseh straneh se čujejo povelja vodnikov vrst in že skoči tam na drog vodnik prve vrste, kmalu je obkoljeno tudi ostalo orodje, določeno za tekmovalce. Pri vsakem čakata že po dva sodnika, eden Slovenec, a drugi Čeh, ki jima je soditi po predpisanem redu izvedbo vaje vsakega posameznega tekmovalca.

Med sodniki-Slovenci smo videli stare, ljube nam znance, bivše vaditelje, ki so iz ljubezni do telovadbe prihiteli na slavnost, da prevzamejo lepo, a težavno nalogo. Čast jim!

Od Slovencev je bilo tekmovalcev 69, in sicer 22 v višjem oddelku in 47 v nižjem. Tekmovalci v višjem oddelku so nastopili v 3 vrstah, katerih po eno so dali celjski, kranjski in ljubljanski Sokol; ostali 4 tekmovalci, katerih sta bila dva od idrijskega, dva pa od ljubljanskega Sokola, so nastopili kot posamezniki. Od tekmovalcev nižjega oddelka jih je nastopilo 42 v vrstah, katerih po dve sta dala celjski in ljubljanski Sokol, po eno pa gorenjski Sokol, goriški in idrijski Sokol; od ostalih 5 tekmovalcev, ki so tekmovali kot posamezniki, so bili 4 od ljubljanskega, 1 pa od idrijskega Sokola.

Proti številu telovadcev vseh slovenskih sokolskih društev, t. j. 434^{*)}, znaša skupno število slovenskih tekmovalcev 15·89% in spada 5·06% na število tekmovalcev v višjem oddelku, 10·83% pa na število tekmovalcev v nižjem oddelku. Razmerje med številom tekmovalcev v višjem oddelku in med številom tekmovalcev v nižjem oddelku je 31·88 : 68·12.

Češko Sokolstvo se je udeležilo tekmovalne telovadbe s 376 tekmovalci, in sicer s 146 v višjem oddelku, z 230 pa v nižjem oddelku. V višjem oddelku so nastopili ti tekmovalci v 23, v nižjem oddelku pa v 32 vrstah. Ostali so se udeležili tekmovalja kot posamezniki, in sicer 9 v višjem in 38 v nižjem oddelku.

Hrvatsko Sokolstvo je bilo zastopano pri tekmovalni telovadbi po 3

*) Glej statistiko slovenskega Sokolstva v 7. številki.

društvi s 5 vrstami, katerih ena je tekmovala v višjem oddelku, 4 pa v nižjem. Nad vse častno je bil zastopan zagrebški Sokol, ki je sam dal 3 vrste: 2 za nižji, 1 za višji oddelek.

Od vseh tekmovalcev, 475 po številu, jih je tekmovalo 174 v višjem oddelku in 301 v nižjem oddelku. Tekmovali so v obeh oddelkih Slo-

venci in gosti vsak zase, med seboj, pa v istih vajah.

Tu pregled:

	Število tekmovalcev	Višji oddelek		Nižji oddelek	
		vrst	posam.	vrst	posam.
Čehi:	376	23	8	32	38
Hrvatje:	30	1	—	4	—
Slovenci:	69	3	4	7	5
Skupaj	475	27	12	43	43

(Dalje prih.)

Zmagovalci pri tekmi na II. zletu.

Ob ogromnem številu tekmovalnih vrst in tekmovalcev moremo danes prijaviti le vrste in posameznike, ki so si pridobili prvenstvo, to je prve tri vrste in prve tri posameznike. O uspehih ostalih vrst in posameznikov, ki so si pridobili vsaj 70% vseh dosežnih točk, bomo poročali v prihodnji številki.

A. Vrste.

I. Višji oddelek.

a) Slovenci.

1. vrsta: Celje (vodnik Smertnik Josip) 182·75 točk, t. j. 76·14%.
2. vrsta: Ljubljana (vodnik Kandare Fran) 169 točk, t. j. 70·41%.
3. vrsta: Kranj (vodnik Celestina Rupert) 161·50 točk, t. j. 67·29%.

b) Gosti.

1. vrsta: Kral. Vinohrady (župa Středočeská, vodnik Jirsák Miroslav) 207·25 točk, t. j. 86·35%.

2. vrsta: Litovel-Olomouc-Prostějov*) (župa Severomoravská, vodnik Balcar Václav) 198·75 točk, t. j. 82·81%.
3. vrsta: Brno (župa Rastislavova, vodnik Zezula Josip) 198 točk, t. j. 82·50%.

II. Nižji oddelek.

a) Slovenci.

1. vrsta: Gorica (vodnik Zadel Josip) 170 točk, t. j. 70·83%.
2. vrsta: Idrija (vodnik Pivk Leopold) 169 točk, t. j. 70·41%.
3. vrsta: Ljubljana (vodnik Gregorc Fran) 166·50 točk, t. j. 69·37%.

b) Gosti.

1. vrsta: České Budějovice-Třeboň (župa Husova, češka,**) vodnik Sobota Josip) 213 točk, t. j. 88·75%.
2. vrsta: Mor. Ostrava-Orlová-Viskovice (župa vých. Moravsko-Slezská, vodnik Smiřák Martin) 210·25 točk, t. j. 87·60%.

*) Pri vrstah, sestavljenih iz telovadcev več društev, so navedeni sedeži vseh dotičnih društev.

***) Po Husu se imenujeta dve župi: ena na Češkem, druga na Moravskem.

3. vrsta: Smíchov (župa Jungmannová, vodnik Rejzek František) 203·25 točk, t. j. 84·68⁰/₀.

B. Posamezniki.*)

I. Višji oddelek.

a) Slovenci.

1. Smertnik Josip (Celje) 39·25 točk, t. j. 98·12⁰/₀.
2. Kukec Viljem (Celje) 37·25 točk, t. j. 93·12⁰/₀.
3. Celestina Rupert (Kranj) 35·50 točk, t. j. 88·75⁰/₀.

b) Gosti.

1. Honzátko Bohuš (župa Podbělohorská, Praha menší město) 40 točk, t. j. 100⁰/₀.
2. Erben Franta (župa Plzenská, Plzen) 39 točk, t. j. 97·50⁰/₀.
3. Žabka Jindřich (župa Podbělohorská, Praha menší město) 37·75 točk, t. j. 94·37⁰/₀.

II. Nižji oddelek.

a) Slovenci.

1. Pivk Leopold (Idrija) 33·50 točk, t. j. 83·75⁰/₀.
2. Gregorc Franc (Ljubljana) 33 točk, t. j. 82·50⁰/₀.
3. Tuječ Evgen (Idrija) 31·25 točk, t. j. 78·12⁰/₀.

b) Gosti.

1. Sommer Jindřich (župa vých. Moravsko-Slezská, Vískovice) 38·25 točk, t. j. 95·62⁰/₀.

2. Hylmar Frant. (župa Husova, češka, České Budějovice) 37·75 točk, t. j. 94·37⁰/₀.

3. Brož Bedřich (župa Husova, češka, České Budějovice) 37·25 točk, t. j. 93·12⁰/₀.

Raznoterosti.

Petdesetleten tekmovalc na našem zletu.

Kaj vzmore s pravo sokolsko navdušenostjo, redno in vztrajno gojena sokolska telovadba, je na našem zletu pokazal br. Eda Brož, član plzenskega Sokola. 50 let stari mož čuti še dovolj moči in gibčnosti v sebi, da se je poskusil v tekmi z mladimi možmi! To je višek sokolske navdušenosti in vztrajnosti, pred katero se nam je spoštljivo ukloniti. Na čelu vrste je tekmoval v nižjem oddelku v razmeroma ne lahkih vajah, in izvrstne uspehe je dosegel: 77·50⁰/₀ vseh dosežnih točk! Občinstvo je bilo zavzeto od redkega prizora in navdušeno izražalo hvalo in priznanje vrlemu Sokolu, ki si je vkljub starosti ohranil mlado silo in spretnost telesa in čilost duha, da ni zaostal za mlajšimi možmi, ampak celo zmagal nad premnogimi. Le vztrajno redno delo in moč vzvišene misli premoreta kaj takega! Lep vzgled je dal ta stari mož našim mladim starcem, ki se s 30 leti čutijo že preslabe, da bi se lotili sokolskega dela, koristnega in zdravega, pa seve trdega in utrudljivega.

Odbor „Sokola“ v Tržiču naznanja vsem bratskim društvom, ki so se nameravala udeležiti ustanovne slavnosti tržiškega Sokola dne 4. septembra t. l., da se je slavnost radi raznih neprilik in ovir preložila na nedoločen čas. V svesti si, da nas bodo društva tudi nadalje podpirala v našem trdem boju za obstanek slovenskega življa v Tržiču, se zahvaljuje podpisani odbor vsem bratskim društvom za dozdej izkazano ljubav, kliče jim iskren „na zdar!“ Odbor telovadnega društva „Sokola“ v Tržiču: Jožef Luzar, starosta, Franjo Meglič, tajnik.

* Imena v oklepajih poleg osebnih imen značijo društva, oziroma župe katerih člani so dotični zmagovalci.